

skaffe de gamle trængende Hjælp, men det gælder ogsaa om, at den ydes under en saadan Form, at den stimulerer den enkeltes Trang til økonomisk Selvhævdelse og ikke sløver den. At finde den Form mener jeg er det store Problem for Alderdomsforsørgelseslovgivningen i Nutiden, og lad mig føje til med det samme, jeg tror ikke, denne Form kan findes, uden at Forsikringsprincippet paa en eller anden Maade bringes i Anvendelse i denne Lovgivning. Jeg indrømmer ganske vist gerne, at den nuværende Aldersrentelov betegner et Fremskridt i Forhold til den tidligere Alderdomsunderstøttelseslov, men det vil utvivlsomt gaa med Aldersrenteloven, som det i sin Tid gik med Alderdomsunderstøttelsesloven: jo stærkere den tages i Brug af Befolkningen, des tydeligere vil dens Fejl og Mangler røbe sig — de har jo for øvrigt allerede vist sig tydeligt nok. Og skal nu disse Fejl og Mangler afhjælpes paa en for de gamle nogenlunde tilfredsstillende Maade, vil det blive en overmaade dyr Lov. Den højtærede Indenrigsminister oplyste forleden Dag — saaledes maatte jeg forstaa Ministeren —, at saafremt den nuværende Aldersrentelov skulde gøres tilfredsstillende for de gamle, vilde Udgiften til den i Øjeblikket andrage ca. 75 Mill. Kr. aarlig. Det er muligt, at dette slaar til, men den højtærede Minister maa jo regne med, at derved kan han ikke blive staaende, thi der vil uvægerligt ske det, at i samme Forhold, som Loven gøres tilfredsstillende for de helt ubemidlede, i samme Forhold vil flere og flere Mennesker søge ind under den. Det er en ganske naturlig Udvikling, som der ikke er noget at sige til, men som naturligvis maa tages med i Beregningen, naar der tænkes over Lovens økonomiske Rækkevidde nu og i Fremtiden. Dertil kommer et andet Forhold, som der ikke kan ses bort fra, nemlig dette, at i samme Forhold, som Aldersrentehjælpen forbedres, i samme Forhold vil den let komme til at modvirke, ja, direkte modarbejde Opsparingsbestrebelserne ude i Befolkningen, netop modarbejde selve det udmærkede Princip, som man mener man var naaet frem til i Aldersrenteloven. Thi det er jo ganske givet, at naar Aldersrenteloven bestemmer: Jo mindre du sparer gennem Ungdoms- og Manddomsaarene, des højere Rente faar du, naar du bliver gammel, sparer du derimod noget, faar du mindre, og de, der sparer mest, faar slet ingenting, saa ligger deri i hvert Fald ikke en Opmuntring til Opsparing, men snarere til det modsatte, til netop at gaa ind i Alderdommen uden særlige Subsistensmidler. Det er denne

indre Svaghed i Aldersrentelovens Principper, der maa rettes, hvis vi skal naa frem til en god Alderdomsforsørgelseslov, der paa en Gang er betryggende for de gamle og økonomisk overkommelig for Samfundet, og, som sagt, jeg kan ikke se, at dette Maal kan naas uden ved, at der lægges et almindeligt Forsikringsprincip ind i vor Alderdomsforsørgelseslovgivning. Jeg tror ganske vist ikke, at denne Lovgivning derved bliver billigere, thi det er jo en given Ting, at naar det offentlige har paataget sig Alderdomsforsørgelsen her i vort Land, maa det ogsaa drage Omsorg for, at denne Forsørgelse bliver nogenlunde anstændig; der vil altid blive en vis Minimumsgrænse, som det ikke lader sig gøre at komme under. Men naar Samfundet saaledes staar rede til at paatage sig sin Pligt og sit Ansvar overfor de gamle, kan der ikke med Rette indvendes noget imod, at Samfundet for ikke selv at forlømte sig paa Opgavens Løsning gennem en almindelig Forsikring paakalder den enkeltes Pligt og Ansvar overfor sig selv. Saa længe Aldershjælpen holdtes indenfor den gamle Understøttelseslovs Rammer, hvor det var det offentlige, der ene bestemte, hvor stor Aldershjælpen skulde være, og under hvilke Forhold den skulde ydes, var der vel god Mening i at hævde, at det offentlige ogsaa ene skulde bære Udgifterne derved, men nu, da al Aldershjælpen er gjort til et gennemtvungen Ret krav, hvis Opfyldelse alene er afhængigt af de i Forvejen fastsatte Betingelsers Tilstedeværelse og ikke af et vilkaarligt Skøn fra den ene eller den anden offentlige Myndigheds Side, er der efter min Formening lige saa god Mening i, at det gøres til Pligt for den enkelte selv direkte at medvirke til Erhvervelsen af denne Ret.

Der er ofte rejst den Indvending herimod, at de unge ikke har Raad til at paatage sig denne Byrde. Indrømmes dette, vil det jo sige, at vore Erhvervsforhold ligger saaledes, at det overhovedet ikke er muligt for den enkelte at sørge for sig selv indenfor det danske Samfund. Thi hvornaar vil man vel mene, at der skulde kunne erhverves noget udover Dagen og Vejen til de gamle Dage, hvis det ikke netop skulde være op gennem Ungdoms- og Manddomsaarene. Nu skal jeg imidlertid gerne paa Forhaand gøre den Indrømmelse, at den moderne Industrialisering af Erhvervslivet, der er sket i den sidste Menneskealder saa at sige Verden over, ikke just i enhver Henseende har gjort Levevilkaarene lettere nu end i gamle Dage. Jeg skal endogsaa indrømme, at den moderne Industri er en streng Herre at tjene, og den tager det ikke alt for nøje